

Színházjeggy-pénztár. A színház előcsarnokában levő (egy vagy több) helyiség, ahol a színelőadásokra szóló jegyeket árúsítják, legtöbbször d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól az előadás kezdetéig.

Színházjeggyüzérek. A háború vége felé, a színházkonjunktura tetején, bukkan fel a színházi életben a jeggyüzer típusa. Ezek nagyban vásároltak össze színházjegyeket s később magas árszóval adtak túl rajta. Volt rá eset, hogy az egyik premier zsölyéiért tizenöt-huszezer koronát is elkértek. A rendőrségnek razziák alkalmával sikerült a Sz.-et lefűlelni. A Sz.-t francia szóval azsiotöröknek is nevezik, mert árszóval, azaz ráadással („felárral”), nyereséggel dolgoznak.

Színháznyitási engedély. (Lásd: Színházi szabályzat.)

Színház-utca. A fővárosban a Várban van. (Szent György-tér 2. számtól Dísz-tér 15. számig terjedő vonalban.)

Színházüzem Részvénytársaság. Ez a neve annak a társaságnak, amely ujabban a Vígszínházat kezeli. (Lásd: Vígszínház címszót.) Társvállalata a Fővárosi Színház Részvénytársaság.

Színházvizsgáló Bizottság, a fővárosban a III. ügyosztályba tartozik; feladata, hogy a meglévő és megnyitandó színházak tűzbiztonságára felügyeljen. Elnöke a fővárosi tanács iparrendészeti ügyosztályának vezetője. Tagjai: a középítmenyi bizottmányból a tanács által kinevezett 3 szakértő tag, a tűzoltó-főparancsnok, az illető kerületi előljáró, s az építési felügyelő mérnök. Ülésein és eljárásaiban a főkapitányság egy tisztviselője is résztvesz. Feladata minden hónapban egyszer a színházakat megvizsgálni.

Szinielőadás. Valamely színpadi műnek színpadon vagy színpaddá alakított helyen megfelelő előkészítés (próbák, stb.) után játszó személyek (színészek, vagy műkedvelők) által való bemutatása. A szereplők a szöveget jól megtanulják, a rendező gondosan betanítja és

összehangolja a színiátszókat, az ügyelő felvigyáz az előadás pontos és fennakadás nélkül való legördülésére, a sugó pedig segíti a szereplőket a szöveg hű és folyékony elmondásában. Csak ott lehet szó a színelőadások művészi értékeléséről, ahol fenti előfeltételek együtt megvannak. Az előadás kezdetére az ügyelő adja meg a jelt csengő- vagy gongjelzéssel. Színelőadás alatt a színpadon csak az előadásban résztvevők és hivatalos személyek tartózkodhatnak. Hivatalból van jelen a tűzoltó, a nézőtérén a rendőrség kirendelt képviselője ügyel fel. Az előadás idejét tekintve: van délelőtti előadás (matiné), délutáni előadás (legtöbbször mérsékelt helyárák mellett), esti és éjjeli előadás. Az alkalmat tekintve van: gyermek-, ifjúsági-, katonai-, klasszikus-, dísz-, jótékonycélu-, munkás-, ingyen- és van rendkívüli előadás is. Ha valamely darab megszakítás nélkül sokszor kerül színre sorozatos v. ensuite előadás. A színelőadások meghirdetésére a napilapok kommunikéi és hirdetései, színházi újságok és színlapok szolgálnak. Régebbi nevei: játék, teátrómi játék, stb. 1921. febr. 15-ike óta a fővárosban az előadás megkezdése után nem szabad a nézőtérre bemenni, hogy a későn jövők a pontos színházlátogatók zavartalan élvezetét ne háborgassák. A nyilvános és előadási főpróbák a rendes előadások szerint folynak le. Különös alkalmak és szempontok alapján előfordulnak néha szabad ég alatti előadások is. (L. o.) Az előadás menetére hatással van a közönség hangulata is, melynek befolyása alól az előadó nehezen tudja magát kivonni. Fővárosi előadásaink a világviszonylatban is elismerően művészi értékűek és vidéki színésztünk is mindig legjobb tudása szerint igyekezett, hogy szerényebb eszközei mellett is minél tökéletesebb színelőadásokat produkáljon.

Sziniemlény. Régi magyar kifejezés a mai „almanach” szó helyett. (V. ö. Almanachok.)

Sziniévad v. színházi szezón. A szezonnyitástól a szezonzárásig terjedő idő. A fővárosban rendszeresen szept. hónaptól